Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: Z/24/526157

Onderwerp

Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

Voorstel

De gemeenteraad besluit:
Toestemming te verlenen voor het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling BsGW.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) gewijzigd. Het voornaamste doel van de wijziging is het verbeteren van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de raden. Sommige wijzigingen zijn direct per 1 juli 2022 in werking getreden. Andere wijzigingen dienen voor 1 juli 2024 geïmplementeerd te zijn in iedere gemeenschappelijke regelingen.

De gemeenschappelijke regeling BsGW heeft zich in deze laten adviseren door Boels Zanders Advocaten (hierna: BZA) en Cooperacion. Zij zijn als juridisch adviseur opgetreden en hebben het traject begeleid. Eenentwintig Limburgse gemeenschappelijke regelingen hebben hieraan deelgenomen. Het doel van het gezamenlijke traject was het komen tot uniforme wijzigingsvoorstellen. Daarbij zijn in het traject – naast de wijzigingen als gevolg van de Wgr – ook wijzigingen meegenomen die voortvloeien uit de Aanpassingswet Wnra (Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren) en de Wep (Wet elektronische publicaties). Tevens is – op verzoek van de Provincie en in samenspraak met archiefdeskundigen – tot een nieuwe aangescherpte archiefbepaling gekomen.

Het formele wijzigingsproces is gestart met het geven van een zienswijze. In haar vergaderingen van 5 oktober respectievelijk 13 december 2023 heeft de raad deze zienswijzen uitgebracht, inhoudende instemming met de geformuleerde (uniforme) wijzigingsvoorstellen. De memo van BZA met de titel “Legal opinion op handreiking zienswijze raden voor wijziging gemeenschappelijke regelingen” heeft geleid tot stemverklaringen tijdens de raadsvergadering van 5 oktober 2023. Daarin heeft de raad zich positief uitgesproken over het toevoegen van bepalingen in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen over de zienswijzenprocedure, burgerparticipatie en een evaluatiebepaling waarbij één keer in de vijf jaren geëvalueerd wordt. De raadsbesluiten met de zienswijzen én een uittreksel uit de notulen van de raadsvergadering van 5 oktober 2023 zijn

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris, J.A.M. Heesen

vervolgens aangeboden aan zowel de gemeenschappelijke regelingen als BZA. Uit het uittreksel van de notulen blijken niet alleen de stemverklaringen, maar ook de toezegging van de burgemeester (als voorzitter van de raad) dat college en individuele collegeleden een en ander zullen uitdragen richting gemeenschappelijke regelingen. In een aanbiedingsbrief is dit ook nog verwoord.

Op 20 november 2023 hebben BZA en Cooperacion overlegd met de juridische adviseurs van de gemeenten. Het overleg ging over de ontvangen zienswijzen, zoals verwoord in het memo "Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap". Dit memo is via een informerende nota ter kennisname voorgelegd aan uw college (vergadering 5 december 2023). Uit het memo blijkt dat er een overgrote meerderheid is voor het toevoegen van bepalingen over de zienswijzenprocedure en over burgerparticipatie. Er is géén overwegende meerderheid voor het toevoegen van bepalingen over de evaluatie. Daarom zal gewerkt worden met twee verschillende teksten:

- Voor de "kleine" gemeenschappelijke regelingen – met maximaal 14 deelnemers wordt toegevoegd: "De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien twee deelnemers hierom verzoeken". Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen".
- Voor de "grote" gemeenschappelijke regelingen – vanaf 15 deelnemers wordt toegevoegd: "De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvoorstel en de daarmee gepaard gaande financiële consequenties aan de deelnemers voorleggen".

Wij zijn deelnemer aan de kleine gemeenschappelijke regelingen Gegevenshuis, Kredietbank en Vidar. Voor het overige zijn wij deelnemer aan grote gemeenschappelijke regelingen: BsGW, GGD, Omnibuzz, RUD en Veiligheidsregio.

Voor de BsGW hebben de gemeenten Bergen, Venlo, Mook en Middelaar en Brunssum een aanvullende zienswijzen uitgebracht over:

1. Verankering werkafspraken en termijnen voor aanleveren kadernota;
2. Inzet raadsadviescommissie;
3. Uitwerking actieve informatieplicht;
4. Verankering delegatie / mandaat.

Deze zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van de regeling. De reactie van de BsGW op deze zienswijzen zijn toegelicht in bijlage

Nu de zienswijzenprocedure is afgerond (bij gemeenteraden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap) wordt het formele wijzigingsproces voortgezet met het vragen van toestemming. De tekst van de regeling is daartoe aangepast conform het al genoemde memo "Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap".

Beoogd effect

Het voor 1 juli 2024 implementeren van de wijzigingen / nieuwe instrumenten in de gemeenschappelijke regelingen. De wijzigingen zijn in een traject – begeleid door BZA en Cooperacion – tot stand gekomen. Tijdens dit traject heeft overleg plaatsgevonden met de gemeenschappelijke regelingen (de directies), de griffiers, de gemeentesecretarissen, de juristen én met college- en raadsleden. Nu de zienswijzen zijn overgenomen, is het verlenen van de toestemming een formaliteit.

Argumenten

1.1. Het verlenen van toestemming is de volgende stap in het formele wijzigingsproces
Artikel 61 lid 4 van de Wgr bepaalt: "De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang" (onder treffen wordt mede verstaan het wijzigen van een regeling).

1.2 De raad heeft via haar eerdere zienswijzen ingestemd met de geformuleerde (uniforme) wijzigingsvoorstellen.
In haar vergadering van 5 oktober respectievelijk 13 december jongstleden heeft de raad deze zienswijzen uitgebracht.

1.3 De raad heeft zich via haar stemverklaringen positief uitgesproken over enkele nieuwe wijzigingsvoorstellen
Voorstellen van een Noord-Limburgse raadswerkgroep en van drie Parkstad-gemeenten zijn beoordeeld door BZA en Cooperacion in haar memo "Legal opinion op handreiking zienswijze raden voor wijziging gemeenschappelijke regelingen". De raad stond positief tegenover het toevoegen van bepalingen over de zienswijzenprocedure; burgerparticipatie en een evaluatiebepaling waarbij één keer in de vijf jaren geëvalueerd wordt.

1.4 Er is een overgrote meerderheid (van raden, provinciale staten en algemeen bestuur
Waterschap) voor nagenoeg alle wijzigingsvoorstellen.
En daar waar geen overwegende meerderheid is – voor een evaluatiebepaling – is een redelijk tekstvoorstel gekomen waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kleine en grote gemeenschappelijke regelingen.

1.5. De zienswijzen van gemeenten Bergen, Venlo, Mook en Middelaar en Brunssum leiden niet tot aanpassing van de regeling.
De BsGW zal deze zienswijzen verder bespreken in de ambtelijke overleggen (accounthoudersoverleg). Leidt de zienswijze tot een werkafspraak dan zal het College de raad hierover informeren. Leidt de zienswijze tot een wijziging van de regeling, dan gaat deze mee in de volgende wijziging.

Kanttekeningen
Geen.

Inclusie
De uniforme wijzigingsvoorstellen zijn zo begrijpelijk mogelijk geformuleerd. Via www.overheid.nl komen de definitieve teksten van de gemeenschappelijke regelingen te zijner tijd voor iedereen beschikbaar.

Duurzaamheid
Dit voorstel heeft geen invloed op duurzaamheid: het betreft de implementatie van een wetswijziging in een gemeenschappelijke regeling.

Financiën
Voorstel zonder financiële consequenties binnen de begroting.

Communicatie en Participatie

De gemeenschappelijke regeling BsGW. wordt te zijner tijd geïnformeerd over de uitkomsten van het wijzigingsproces.

Vervolg

Nadat de gemeenteraad het college toestemming heeft verleend, zal het college een besluit nemen met betrekking tot de wijziging. Dit dient voor 1 juli 2024 te gebeuren.

Bijlagen

1. Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap d.d. 22 november 2023
2. Reactienota specifiek voor BsGW
3. Geconsolideerde versie van de regeling.

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : [redacted] Telefoon : E-mail : Cluster:	Registratienummer : Z/24/526157 Reg. datum : 5 maart 2024 Reg.nummer(s) bijlagen :
Burgemeester: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris: J.A.M. Heesen